

შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის მიერ 2018 წელს გაწეული
სამეურნეო-საფინანსო საქმიანობის
აუდიტორული შეფასება

ქ. ბათუმი

2019

სარჩევი

საქმიანობის მოკლე მიმოხილვა	3
• საწარმოს ბალანსის აუდიტი	3
• მოგება-ზარალის უწყისის აუდიტი	6
• ფულადი ნაკადების მოძრაობის აუდიტი	9
• საწარმოს კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგების აუდიტი	13
• ძირითადი საშუალებების და მასთან დაკავშირებული ოპერაციების აუდიტი	15
• სარეზერვო კაპიტალის აუდიტი	17
• ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების აუდიტი	18
• სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა აუდიტი	22
• არსებული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების მოკვლევა, ინვენტარიზაცია, სამეწარმეო და არასამეწარმეო სუბიექტების მიხედვით ცალკ-ცალკე	23
• აუდიტის პროცესში აქტივების დანაკლისის ან/და ზედმეტობის გამოვლენის შემთხვევაში, მათი ზუღალტრული ასახვისათვის ყველა საჭირო დოკუმენტაციის მომზადება, შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში საბაზრო ღირებულების შესახებ დასკვნის წარმოდგენა	26
• 2018 წელს ელექტრონული ტენდერის და გამარტივებული შესყიდვის გზით განხორციელებული შესყიდვების აუდიტი და სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენა	26

საქმიანობის მოკლე მიმოხილვა

შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის (შემდგომში - საზოგადოება) დამფუძნებელია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა, წარმოდგენილი აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს სახით (წილი 100%). საზოგადოების წესდება დამტკიცებულია აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2009 წლის 25 ივნისის №422 ბრძანებით. დაფუძნებისას საზოგადოების საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 4 439 800 ლარით, ქ. ბათუმში, აღმაშენებლის ქ. №21-ში მდებარე 31 850 კვ.მ. მიწის ნაკვეთისა და მასზედ არსებული შენობა-ნაგებობების ღირებულების საფუძველზე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საზოგადოების საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 4 600 023 ლარს.

საზოგადოება გადასახადის გადამხდელად რეგისტრირებულია ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის ბათუმის რეგიონალური ცენტრის მიერ, რეგისტრაციის ნომერია 3138, მინიჭებული აქვს საიდენტიფიკაციო კოდი 245 626 835, დღგ-ის გადამხდელია 2009 წლის 27 ივლისიდან (სერტიფიკატი №096112).

საზოგადოების შემოსავლების ძირითად წყაროს წარმოადგენს კუთვნილი მიწისა და შენობა-ნაგებობების იჯარით გაცემით მიღებული შემოსავლები.

საზოგადოების იურიდიული მისამართია: საქართველო, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა, ქ. ბათუმი, აღმაშენებლის ქ. №21.

შ.პ.ს „სავაჭრო ცენტრი 2009“ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის უ) ქვეპუნქტის შესაბამისად წარმოადგენს მესამე კატეგორიის საწარმოს. შესაბამისად, საზოგადოების ბუღალტრული აღრიცხვა ნაწარმოებია მცირე და საშუალო საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. საზოგადოების სააღრიცხვო პოლიტიკა შეესაბამება მსს ფასით განსაზღვრულ ნორმებსა და ქვეყანაში მოქმედ კანონმდებლობას.

აუდიტის პროცესში შემოწმდა საზოგადოების მიერ წარმოდგენილი 2018 წლის 01 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდის პირველადი დოკუმენტები, სინთეზური და ანალიზური აღრიცხვის მონაცემები, ფინანსური ანგარიშგების შედგენის საფუძველები. ანგარიშის შედგენისას გამოყენებულია კომპიუტერულ ბუღალტრულ პროგრამა „ინფო ბუღალტერში“ შეტანილი მონაცემები.

• საწარმოს ბალანსის აუდიტი

საზოგადოების ბალანსის აუდიტი გულისხმობს მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით (მსს ფასს მე-4 განყოფილება „ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება“) დადგენილი ნორმებისა და წესების დაცვის შემოწმებას საზოგადოების მიერ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების (ბალანსის) შედგენის დროს. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახაბი მუხლების ჩამონათვალი განსაზღვრულია მსს ფასს-ის 4.2 პუნქტით „ინფორმაცია, რომელიც უნდა აისახოს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში“.

ქვემოთ მოცემულია საზოგადოების ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგება (ბალანსი) 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელიც ეყრდნობა საბუღალტრო პროგრამის მონაცემებს:

აქტივი	ანგარიშის ნომერი	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
მიმდინარე აქტივები				
ნაღდი ფული სალაროში	1110	-	-	-
ფული საბანკო ანგარიშებზე	1200	814 643	809 517	1 889 856
მოკლევადიანი ინვესტიციები	1300	-	-	-
მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან	1410	455 360	463 906	238 593
საექვო მოთხოვნების კორექტირება	1415	-	-	-
მოთხოვნები მეკავშირე საწარმოების მიმართ	1420	-	-	-
მოთხოვნები საწარმოს პერსონალის მიმართ	1430	100	100	1
მოთხოვნები ანგარიშვალდებული პირების მიმართ	1435	-	-	-
მოთხოვნები კაპიტალის შევსებაზე	1460	-	-	-
გადახდილი დღგ	3340	-	8	-
მიმწოდებლებზე გადახდილი ავანსები	1480	1 784	1 702	1 425
სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები (საბიუჯეტო ... და სხვა)	1490	12 277	9 755	1 148
სულ მიმდინარე აქტივები		1 284 165	1 284 988	2 131 022
სასაქონლო მატერიალური მარაგი				
საქონელი	1610	-	-	-
ნედლეული და მასალები	1620	43 660	56 538	60 226
დაუმთავრებელი წარმოება	1630	-	-	-
მზა პროდუქცია	1640	-	-	-
სხვა სასაქონლო მატერიალური მარაგი	1690	1 118	1 118	1 118
წინასწარ გაწეული ხარჯები	1700	296	296	296
სხვა მიმდინარე აქტივები	1900	-	-	-
სულ სასაქონლო მატერიალური მარაგი		45 074	57 953	61 641
გრძელვადიანი აქტივები				
მიწის ნაკვეთები	2110	3 881 759	5 230 301	4 786 001
დაუმთავრებელი მშენებლობა	2120	-	-	-
შენობა-ნაგებობები	2130	1 430 561	1 700 723	1 369 046
მრავალწლიანი ნარგავები, მიმოსვლის გზები	2145	9 930	13 103	13 585
მანქანა-დანადგარები	2150	4 904	5 331	3 797
ოფისის აღჭურვილობა	2160	3 958	4 948	3 644
სხვა ძირითადი საშუალებები	2170	393 207	402 924	426 600
სატრანსპორტო საშუალებები	2180	4 879	4 368	6 652
გრძელვადიანი მოთხოვნები	2300	-	-	-
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	2340	-	-	-
გრძელვადიანი ინვესტიციები	2400	-	-	-
არამატერიალური აქტივები	2500	3 750	3 750	-
სულ გრძელვადიანი აქტივები		5 732 948	7 365 448	6 609 326
სულ აქტივები		7 062 188	8 708 388	8 801 989

პასივი	ანგარიშის ნომერი	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
მიმდინარე ვალდებულებები				
მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები	3110	9 054	9 603	62 018
მიღებული ავანსები	3120	0	0	-
გადასახდელი ხელფასები	3130	0	11	11
ვალდებულებები საწარმოს პერსონალის წინაშე	3160	-	282	261
ვალდებულებები მკვავშირე საწარმოების წინაშე	3170	-	-	-
მოკლევადიანი სესხები	3210	-	-	-
გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	3230	-	-	-
გადასახდელი მოგების გადასახადი	3310	-	-	-
გადასახდელი სამშენსავლო გადასახადი	3320	82	87	33
გადასახდელი დღგ	3330	24 826	27 379	9 505
სოციალური გადასახადი	3370	-	-	-
ქონების გადასახადი	3380	-	-	-
მიწის გადასახადი	3381	-	-	1 024
სხვა საგადასახადო ვალდებულებები	3390	300	300	300
გადასახდელი პროცენტები	3410	-	-	-
გადასახდელი დივიდენდები	3420	-	-	1 266 441
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	3490	-	-	-
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		34 262	37 662	1 339 593
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები	4100			
გადავადებული მოგების გადასახადი	4210			
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	4220			
ანარიცხები	4300			
გადავადებული შემოსავალი	4410			
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		-	-	-
საკუთარი კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	5100	4 600 023	6 156 876	5 328 476
სარეზერვო კაპიტალი (რეზერვები)	5410	-	-	-
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	5420	791 327	791 327	791 327
სხვა რეზერვები და მიზნობრივი დაფინანსება	5490	-	-	-
გაუნაწილებელი მოგება	5310	-	1 722 523	1 342 593
მიმდინარე წლის მოგება-ზარალი	5330	1 636 575	-	-
დაუფარავი ზარალი	5320	-	-	-
სულ საკუთარი კაპიტალი		7 027 925	8 670 726	7 462 396
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		7 062 188	8 708 388	8 801 989

წარმოდგენილი ბალანსის მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სულ აქტივები 7 062 188 ლარს შეადგენს, აქედან მიმდინარე აქტივები - 1 284 165 ლარია (მ.შ: ფულადი სახსრები -

814 643 ლარი, მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან - 455 360 ლარი, მოთხოვნები საწარმოს პერსონალის მიმართ - 100 ლარი, მომწოდებლებზე გადახდილი ავანსები - 1 784 ლარი, წინასწარ გადახდილი გადასახადი - 12 277 ლარი), სასაქონლო - მატერიალური მარაგები - 45 074 ლარი, გრძელვადიანი აქტივები შეადგენს 5 732 948 ლარს (მ.შ. მიწის ნაკვეთები 3 881 759 ლარი, შენობები და ნაგებობები - 1 430 561 ლარი, სხვა გრძელვადიანი აქტივები - 416 878 ლარი, არამატერიალური აქტივი 3 750 ლარი).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სულ ვალდებულებები და კაპიტალი 7 062 188 ლარს შეადგენს, მათ შორის მიმდინარე ვალდებულებები 34 262 ლარს შეადგენს (აქედან მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები - 9 054 ლარი, საგადასახადო ვალდებულებები - 25 208 ლარი), ხოლო საკუთარი კაპიტალი - 7 027 925 ლარს (აქედან საწესდებო კაპიტალი 4 600 023 ლარია, ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი - 791 327 ლარი, მიმდინარე წლის მოგება ზარალი - 1 636 575 ლარი).

ჩატარებული აუდიტით დადგინდა, რომ საზოგადოების მიერ წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების (ბალანსის) ზემოაღნიშნული მონაცემები შესაბამისობაშია საზოგადოების სააღრიცხვო მონაცემებთან და შეიცავს ყველა იმ მუხლს, რაც დადგენილია მსს ფასს-ის 4.2 პუნქტით. შემოწმების დროს ჩვენს მიერ არ ყოფილა გამოვლენილი არსებითი ფაქტები, რომლებიც დაადასტურებდნ საზოგადოების ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შეუსაბამობას მსს ფასს-ის და მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნებთან.

• მოგება-ზარალის უწყისის აუდიტი

ფინანსური შედეგების აუდიტორული შემოწმების მიზანს წარმოადგენს საზოგადოების ფინანსურ აღრიცხვასა და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური შედეგების საიმედოდ ასახვის დადგენა. საზოგადოების ფინანსური შედეგების აუდიტი გულისხმობს მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით (მსს ფასს მე-5 განყოფილება „სრული შემოსავლის ანგარიშგება და მოგებისა და ზარალის ანგარიშგება“, მსს ფასს მე-6 განყოფილება „საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება და მოგებისა და ზარალის და გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშგება“) დადგენილი ნორმებისა და წესების დაცვის შემოწმებას საზოგადოების მიერ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის მოგება-ზარალის უწყისის (ფინანსური შედეგი) შედგენის დროს. მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახები მუხლების ჩამონათვალი განსაზღვრულია მსს ფასს-ის 5.5 პუნქტით და 6.5 პუნქტით „ინფორმაცია, რომელიც წარმოდგენილი უნდა იყოს მოგებისა და ზარალის და გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშგებაში“.

ფინანსური შედეგების ფორმირების სისწორის შემოწმების პროცესში ჩვენს მიერ შესწავლილი იქნა რიგი საკითხები:

- ✓ საოპერაციო და არასაოპერაციო შემოსავლების აღრიცხვისა და მოგება-ზარალში ასახვის სისწორის დადგენა;
 - ✓ ფინანსური შედეგების არითმეტიკული კონტროლის განხორციელება
- მოგება-ზარალის ანგარიშგების შესახებ ანგარიში - ფინანსური ანგარიშგების ერთ-ერთი

მთავარი კომპონენტია, რომელიც ახასიათებს ორგანიზაციის საოპერაციო საქმიანობის ფინანსურ შედეგებს საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში. ანგარიშგება წლიურია. მასში აისახება საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსური შედეგები, რომელიც გაიანგარიშება შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით.

ქვემოთ მოცემულია საზოგადოების მოგება-ზარალის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელიც ეყრდნობა პირველადი აღრიცხვისა და საბუღალტრო პროგრამის მონაცემებს:

	მოგება-ზარალის უწყისი	2018	2017
1	საოპერაციო შემოსავლები _ მათ შორის:	*	*
	შემოსავლები რეალიზაციიდან		
	შემოსავლები რეალიზებული პროდუქციიდან		
	შემოსავლები შიდა სტანდარტით		
	სახელმწიფო პროგრამული დაფინანსებით		
	კერძო სადაზღვევო კომპანიების დაფინანსებით		
	შემოსავლები იჯარიდან	2 788 734	2 594 875
	სხვა შემოსავლები		
	სულ საოპერაციო შემოსავლები	2 788 734	2 594 875
2	საოპერაციო ხარჯები – მათ შორის:	*	*
ა)	რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება: მათ შორის:	*	*
	ძირითადი მასალების დანახარჯები	7 044	3 096
	მედიკამენტების და რეაქტივების ხარჯი	639	584
	კვების პროდუქტების ხარჯი		
	ტრანსპორტის საწვავის ხარჯი	6 405	2 512
	ავტოსატრანსპორტის სათადარიგო ნაწილების ხარჯი		
	სხვა მასალების დანახარჯები		
	პირდაპირი ხელფასი (თვითღირებულებაზე)		
	საწარმოო დანიშნულების ძირითადი საშუალებების ცვეთა	128 571	138 614
	ძირითადი საშუალებების რემონტის დანახარჯები	22 029	32 935
	შენობა-ნაგებობების	20 910	32 784
	ავტოსატრანსპორტო საშუალებების	1 119	151
	სხვა ძირითადი საშუალებების		
	სხვა გადასახადები		
	სხვა საოპერაციო ხარჯები		
	სულ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება (ა):		
	მოგება/ზარალი პროდუქციის რეალიზაციიდან		
ბ)	სართო და ადმინისტრაციული ხარჯები, მათ შორის:	*	*
	დარიცხული ხელფასი (ადმინისტრაციის)	509 294	471 160
	ოფისის იჯარის ხარჯი		
	ავტოსატრანსპორტო საშუალებების იჯარის ხარჯები	3 000	1 250
	ოფისის მიმდინარე რემონტი და კომუნალური ხარჯები	332 307	308 568

	ელექტრო ენერგიის ხარჯი	276 713	242 130
	წყალკანალის ხარჯი	52 797	42 836
	ბუნებრივი გაზის ხარჯი		
	სანიტარული დასუფთავების ხარჯი	2 797	3 051
	დასუფთავების მოსაკრებელი (მუნიციპალური)		20 551
	სადეზინფექციო მომსახურება		
	საკანცლარიო ხარჯი	3 433	3 023
	სამეურნეო ხარჯი (მათ შორის, შემა, სხვა საწვავი, სხვა დამხმარე მასალები ...)		
	საკომუნიკაციო ხარჯი (ტელეფონის, ინტერნეტის, საკაბელო ტელევიზიის, საფოსტო მომსახურება და სხვა)	1 256	1 531
	სტაციონალური (ხაზის) ტელეფონის ნომრებზე სააბონენტო გადასახადი	1 186	1 475
	ინტერნეტის ხარჯი		
	კორპორაციული ნომრების ხარჯი		
	მობილურ ტელეფონზე სალაპარაკო ბარათების ხარჯი		
	საფოსტო მომსახურება	70	56
	საკაბელო ტელევიზიის მომსახურება		
	კომპიუტერი და სხვა ელ. ტექნიკის მიმდინარე რემონტი	1 695	1 907
	პრინტერის/ესკანოქსის კარტრიჯების ხარჯი	1 695	1 907
	კომპიუტერული ტექნიკის მომსახურების/რემონტის ხარჯი		
	სხვა ტექნიკის მომსახურების/რემონტის ხარჯი		
	საბიუჯეტო გადასახადების ხარჯი	35 343	24 050
	ქონების გადასახადი	22 010	24 050
	მიწის გადასახადი	13 333	-
	საურავები		
	ჯარიმები		61
	ბანკის მომსახურება		
	სამივლინებო ხარჯი		
	წარმომადგენლობითი ხარჯი		
	დაცვის მომსახურება	186 813	186 813
	აუდიტორული და საკონსულტაციო მომსახურება	4 629	3 946
	საჯარო რეესტრის მომსახურება	79	50
	ქონების დაზღვევის ხარჯი	23 100	-
	ქურნალ-გაზეთების ხარჯი	231	231
	სხვა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯი (სასამართლო, სალარო აპარატის შემოწმება, აუქციონის და ტენდერის, აუდიტის და სხვა)	31 135	31 286
	სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯი (ბ):	1 289 959	1 208 521
	საოპერაციო მოგება (ზარალი)		
	სულ საოპერაციო ხარჯები: (ა+ბ)		
		*	*
3	არასაოპერაციო შემოსავლები – მათ შორის:		
	საპროცენტო შემოსავლები	137 548	113 933
	ვალუტის კურსის სხვაობით მიღებული შემოსავლები	403	540

	ფასეულობათა უსასყიდლოდ გადმოცემით მიღებული შემოსავლები		
	ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები		3 800
	ძირითადი საშუალებების ჩამოწერის შედეგად მიღებული შემოსავლები		
	სხვა არასაოპერაციო შემოსავლები (ვალდებულებათა ჩამოწერა დარიცხული პირგასამტეხლო და ჯარიმები და სხვა)	1 097	218 679
	სულ არასაოპერაციო შემოსავლები:	139 049	336 952
4	არასაოპერაციო ხარჯები – მათ შორის:	*	*
	საპროცენტო ხარჯები (აღებული კრედიტი, სხვა)		
	ვალუტის კურსის სხვაობით მიღებული ზარალი	699	733
	ზარალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით		
	ზარალი ძირითადი საშუალებების ჩამოწერით		
	ზარალი სხვა აქტივების ჩამოწერით		
	ზარალი სასაქონლო მატერიალური ფასეულობების ჩამოწერით		
	სხვა არასაოპერაციო ხარჯი	550	50
	სულ არასაოპერაციო ხარჯები	1 249	783
	სულ შემოსავლები:	2 927 783	2 931 827
	სულ ხარჯები:	1 291 208	1 209 304
	მიმდინარე პერიოდის მოგება (ზარალი)	1 636 575	1 722 524

შემოწმების დროს ჩვენს მიერ არ ყოფილა გამოვლენილი არსებითი ფაქტები, რომლებიც დაადასტურებდნენ საზოგადოების მოგება-ზარალის (ფინანსური შედეგი) ანგარიშგების შეუსაბამობას მსს ფასს-ის და მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნებთან. კერძოდ:

ჩატარებული აუდიტით დადგინდა, რომ საზოგადოების მიერ წარმოდგენილი მოგება-ზარალის ანგარიშგების (ფინანსური შედეგი) ზემოაღნიშნული მონაცემები შესაბამისობაშია საზოგადოების სააღრიცხვო მონაცემებთან და შეიცავს ყველა იმ მუხლს, რაც დადგენილია მსს ფასს-ის 5.5 და 6.5 პუნქტებით.

• ფულადი ნაკადების მოძრაობის აუდიტი

საზოგადოების ფულადი ნაკადების მოძრაობის აუდიტი გულისხმობს მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით (მსს ფასს მე-7 განყოფილება „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“) დადგენილი ნორმებისა და წესების დაცვის შემოწმებას საზოგადოების მიერ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის ფულადი ნაკადების მოძრაობის უწყისის შედგენის დროს. მსს ფასს-ის 7.3 პუნქტი განსაზღვრავს ფულადი ნაკადების დაჯუფების წესს. კერძოდ, ფულადი ნაკადები დაჯუფებული უნდა იყოს „საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობის მიხედვით“. მსს ფასს-ის 7.4 პუნქტი განსაზღვრავს საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებს, 7.5 პუნქტი განსაზღვრავს საინვესტიციო

საქმიანობასთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებს, ხოლო 7.6 პუნქტი - საფინანსო საქმიანობასთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებს.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების შედგენას მსს ფასს ითვალისწინებს ორი მეთოდით: პირდაპირი და არაპირდაპირი მეთოდით. კომპანიას უფლება აქვს თვითონ აირჩიოს მეთოდი, თუმცა ფასს უპირატესობას ანიჭებს ფულადი ნაკადების მოძრაობის წარდგენის პირდაპირ მეთოდს. „პირდაპირი მეთოდის თანახმად, საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული წმინდა ფულადი ნაკადების წარდგენა ხდება ინფორმაციის გამჟღავნებით მთლიანად მიღებული ან მთლიანად გაცემული ფულადი სახსრების ძირითადი კატეგორიების შესახებ“ (მსს ფასს, პუნქტი 7.9).

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება მომხმარებელს უზენეს:

- ფულადი სახსრების შემოდინების წყაროებს;
- მუხლებს, რომლებზეც მოხდა ფულადი სახსრების ხარჯვა საანგარიშგებო პერიოდში;
- ფულადი სახსრების წმინდა ცვლილებას საანგარიშგებო თარიღისათვის.

ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია სასარგებლოა ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთათვის, როგორც ანგარიშგების, აგრეთვე გადაწყვეტილების მიღების მიზნებისათვის. ინფორმაცია ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ საშუალებას აძლევს მის მომხმარებლებს დაადგინონ თუ როგორ გამოიმუშავა ორგანიზაციამ მისი საქმიანობის დაფინანსებისათვის საჭირო ფულადი სახსრები და როგორ მოხდა ამ სახსრების გამოყენება. მომხმარებლებს სჭირდებათ ფულადი სახსრების ნაკადების გამოყენების დროულობის და მათი საიმედოობის შეფასება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოგიდგენთ ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყის 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის, რომელიც ეყრდნობა საბუღალტრო პროგრამის მონაცემებს. ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება წარმოდგენილია პირდაპირი მეთოდით.

ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისი		2018	2017
	ფულადი სახსრები საანგარიშო პერიოდის დასაწყისისათვის	809 517	1 889 856
	მათ შორის ფული სალაროში		
	ფული ბანკში		
	შემოსული ფული - საოპერაციო საქმიანობიდან, მათ შორის:	-----	-----
ა)	შემოსული ფული - მომხმარებლებისაგან (რეალიზაცია)	-	-
	რეალიზებული პროდუქციიდან		
	შიდა სტანდარტით		
	სახელმწიფო პროგრამული დაფინანსებით		
	კერძო სადაზღვევო კომპანიების დაფინანსებით		
ბ)	შემოსული ფული იჯარიდან	3 291 113	3 052 426
	სულ საოპერაციო შემოსავლები (ა+ბ):	3 291 113	3 052 426
გ)	სხვა შემოსავლები:	-	3 800
	ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივის რეალიზაციიდან		3 800
	სასაქონლო-მატერიალური მარაგების რეალიზაციიდან		
დ)	ფულადი შემოსავლები ფინანსური მიზნებისათვის:	-	-

სახელმწიფო და სხვა სუფსიდიები			
აღებული კრედიტები			
ე)	სხვა არასაოპერაციო შემოსავლები:	137 548	113 933
	დებიტორული დავალიანების განაღდება		
	საპროცენტო შემოსავლები	137 548	113 933
	შემოსული აგანსები		
	სხვა არასაოპერაციო შემოსავლები:		
	სულ ფულადი შემოსავლები:	3 428 661	3 170 159
1	საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები: მათ შორის	-----	-----
	ხელზე გაცემული ხელფასი	404 305	368 401
	ხელფასთან დაკავშირებული გადასახადები	102 786	95 389
	საშემოსავლო გადასახადი	102 786	95 389
	პროფკავშირების საწევროს გადასახადი		
	ხელფასთან დაკავშირებული სხვა გადასახადები		
	თანამშრომლებზე გაცემული სააგანსო თანხები		
	ანგარიშვალდებულ პირზე გაცემული თანხები		
	შეძენილი სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები	63 049	55 397
	მედიკამენტები და რეაქტივები	639	584
	კვების პროდუქტები		
	ტრანსპორტისათვის საწვავი	7 717	2 258
	ავტოსატარავი ნაწილები		
	სხვა მასალები		
	ძირითადი მასალების დანახარჯები	54 694	52 555
	ძირითადი საშუალებების რემონტის დანახარჯები	3 156	84 298
	შენობა-ნაგებობების		81 646
	ავტოსატრანსპორტო საშუალებების	3 156	2 652
	სხვა ძირითადი საშუალებების		
	წინასწარ გადახდილი ხარჯები		
	იჯარის ხარჯები	2 400	1 000
	ოფისის მიმდინარე რემონტი და კომუნალური ხარჯები	388 712	362 061
	ელექტრო ენერგიის ხარჯი	324 660	311 353
	წყალკანალის ხარჯი	61 052	50 708
	ბუნებრივი გაზის ხარჯი		
	სანიტარული დასუფთავების ხარჯი	3 000	
	დასუფთავების მოსაკრებელი (მუნიციპალური)		
	საკაბელო ტელეფონის მომსახურება		
	საკანცელარიო ხარჯები	7 397	3 537
	სამეურნეო ხარჯები (მათ შორის, შეშა, სარეცხი საშუალებები, სხვა დამხმარე მასალები ...)		
	საკომუნიკაციო ხარჯები:	1 567	2 084
	სტაციონალური (ხაზის) ტელეფონის ნომრებზე სააბონენტო გადასახადი		
	ინტერნეტის ხარჯი	1 500	2 000
	კორპორაციული ნომრების ხარჯი		

	მობილურ ტელეფონზე სალაპარაკო ხარათების ხარჯი		
	საფოსტო მომსახურება	67	84
	კომპიუტერების და სხვა ელექტრონული ტექნიკის მიმდინარე რემონტი	11 374	12 405
	პრინტერის/ქსეროქსის კარტრიჯების ხარჯი	1 540	2 105
	კომპიუტერული ტექნიკის მომსახურების/რემონტის ხარჯი	2 700	2 800
	სხვა ტექნიკის მომსახურების/რემონტის ხარჯი	7 134	7 500
	საბიუჯეტო გადასახადების ხარჯი (საგადასახადო ვალდებულებების დაფარვა)	675 327	375 441
	გადახდილი დღგ	398 173	341 760
	გადახდილი მოგების გადასახადი	241 289	
	გადახდილი ქონების გადასახადი	22 365	22 681
	გადახდილი მიწის გადასახადი	13 500	11 000
	გადახდილი სხვა საბიუჯეტო გადასახადები		
	ბანკის მომსახურება		61
	სამივლინებო ხარჯი		
	წარმომადგენლობითი ხარჯი		
	დაცვის მომსახურება	220 440	238 810
	აუდიტორული და საკონსულტაციო მომსახურება	6 629	2 656
	საჯარო რეესტრის მომსახურება	58	146
	დაზღვევა	23 100	
	სადეზინფექციო მომსახურება		3 900
	ჟურნალ-გაზეთების ხარჯი	231	258
	სხვა პირდაპირი გადასახადები		
	სხვა არაპირდაპირი გადასახადები		
	აღებული კრედიტების ძირითადი თანხის გადახდა		
	სხვა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯი	31 219	35 572
	სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები (სულ 1):	1 941 751	1 641 414
2	არასაოპერაციო ხარჯები:	550	50
	მოკლევადიანი ვალდებულებების შემცირება (კრედიტორული დავალიანების დაფარვა)		
	სხვა არასაოპერაციო ხარჯი	550	50
3	ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან:	-	-
	ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შემენა		
	სხვა საინვესტიციო ხარჯები		
4	ფულადი ხარჯები - ნაკადები ფინანსური მიზნებისათვის:	1 481 235	2 609 034
	აღებული კრედიტების ძირითადი თანხების დაფარვა		
	აღებული კრედიტების საპროცენტო თანხების დაფარვა		
	გადახდილი დივიდენდები	1 481 235	
	სხვა ხარჯები ფინანსური საქმიანობიდან		2 609 034
	სულ ფულადი სახსრების ხარჯები (1+2+3+4)	3 423 536	4 250 498

ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	814 643	809 517
მათ შორის ფული სალაროში		
ფული ბანკში	814 643	809 517

მოსაკრებლების სახეები, ოდენობა და მათი გადახდის წესი ადმინისტრაციის მიერ განსაზღვრულია საზოგადოების დირექტორის 2018 წლის 02 მაისის №7/მ ბრძანებით. 2018 წელს მობილიზებული შემოსავლები ძირითადად მიღებულია საიჯარო ქირიდან.

საზოგადოებაში ფულადი სახსრების მოძრაობა წარმოებს ლარებში, როგორც ნაღდი ისე უნაღდო ანგარიშსწორების გზით. სუბიექტებთან ანგარიშსწორება ხდება სალარო ჩეკის მეშვეობით, რომელიც ოპერატორის მიერ ყოველდღიურად აღირიცხება სექციის ნომრის, ჯიხურის ნომრის და გადახდილი თანხის მითითებით.

სალაროში 2018 წლის 1 იანვრისათვის ფულადი სახსრების ნაშთი არ ირიცხებოდა, წლის განმავლობაში შემოსავალმა და გასავალმა 3 046 824 ლარი შეადგინა, შესაბამისად, ნაშთი სალაროში 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის არ უფიქსირდება. საზოგადოებას სალარო ოპერაციები ნაწარმოები აქვს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. სალაროდან თანხები ძირითადად შეტანილია ანგარიშსწორების ანგარიშზე, ხოლო მცირე რაოდენობით, კერძოდ 147 ლარი გაცემულია ანგარიშვალდებულ პირზე. შემოწმებით დადასტურდა ბუღალტრული აღრიცხვის რეგისტრების იგივობა საბუღალტრო პროგრამის მონაცემებთან. შერჩევით შემოწმებამ დაადასტურა ოპერაციების არითმეტიკული სისწორე.

უნაღდო ანგარიშსწორება წარმოებს სს „კორსტანდარტ ბანკის“ მიმდინარე საბანკო ანგარიშის მეშვეობით. სს „კორსტანდარტ ბანკის“ ანგარიშსწორების ანგარიშზე ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით 809 517.15 ლარია, შემოსავალი წლის განმავლობაში 3 428 666.10 ლარია, გასავალი – 3 423 540.61 ლარი, ნაშთად 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ერიცხება 814 642.64 ლარი. ოპერაციათა ბუღალტრული გატარებებით უზუსტობები არ ფიქსირდება, ამონაწერით საბუღალტრო ოპერაციები დასაბუთებულია შესაბამისი პირველადი დოკუმენტებით.

ბანკის ამონაწერსა და საბუღალტრო ჩანაწერებში გარდამავალი ნაშთები იხურება შესაბამისი ბრუნვების მიხედვით. ბანკის ამონაწერები ემთხვევა საბუღალტრო პროგრამა „ინფო ბუღალტერის“ საბანკო ანგარიშებზე გატარებულ ოპერაციებს.

შემოწმების დროს ჩვენს მიერ არ ყოფილა გამოვლენილი არსებითი ფაქტები, რომლებიც დაადასტურებდნენ საზოგადოების ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების შეუსაბამობას მსს ფასს-ის და მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნებთან. კერძოდ:

ჩატარებული აუდიტით დადგინდა, რომ საზოგადოების მიერ წარმოდგენილი ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება შედგენილია პირდაპირი მეთოდით, ზემოაღნიშნული მონაცემები შესაბამისობაშია საზოგადოების სააღრიცხვო მონაცემებთან და შეიცავს ყველა იმ მუხლს, რაც დადგენილია მსს ფასს-ის 7.9 პუნქტით.

• საწარმოს კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგების აუდიტი

ფინანსური ანგარიშგების სრული პაკეტის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილია საანგარიშგებო

პერიოდის საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება. საწარმოს კაპიტალში ცვლილებების აუდიტის მიზანია იმის დაგენა, შეესაბამება თუ არა კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება მსს ფასს-ით განსაზღვრულ მოთხოვნებს (მსს ფასი მე-6 განყოფილება „საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება და მოგებისა და ზარალის და გაუნაწილბლი მოგების ანგარიშგება“). საკუთარი კაპიტალი არის საწარმოს აქტივების ის ნაწილი, რომელიც რჩება ყველა ვალდებულების გამოკლების შემდეგ. საწარმოს საკუთარ კაპიტალში ცვლილებები მოცემულია ცხრილში, რომელიც ეყრდნობა დანართი 11-ის (რომელიც ანგარიშს თან ერთვის) მონაცემებს და შედარებულია საზოგადოების ბუღალტრული პროგრამის მონაცემებთან:

საკუთარი კაპიტალის მოძრაობის დროს ჩვენ განვიხილეთ ისეთი საკითხები როგორიცაა:

- ✓ პირველადი დოკუმენტების არსებობა და მათი სისწორის შეფასება;
- ✓ საკუთარი კაპიტალის სინთეზური და ანალიზური აღრიცხვის წარმოების სისწორის შემოწმება;
- ✓ საკანონმდებლო აქტებთან საკუთარი კაპიტალის ფორმირების სისწორისა და შესაბამისობის შემოწმება;
- ✓ კაპიტალზე განხორციელებული ოპერაციების კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შეფასება.

საკუთარი კაპიტალისა და რეზერვების მოძრაობის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ცხრილში, რომელიც შედგენილია ზემოთ განხილული პროცედურების განხორციელების შედეგად საზოგადოების ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემების საფუძველზე:

	01.01.2018 წლის მდგომარეობით	საწესდებო კაპიტალში ან რეზერვებში დამატებითი შენატანების შეტანა (+) ან გამოტანა (-) გარდა მიწისა	იგივე მიწასთან დაკავშირებით	01.01.2019 წლის მდგომარეობით
საწესდებო კაპიტალი	6 156 876	(208 311)	(1 348 542)	4 600 023
სარეზერვო კაპიტალი				
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	791 327			791 327
სხვა რეზერვები და მიზნობრივი დაფინანსება				
გაუნაწილებელი მოგება	1 722 523	(1 722 523)		-
მიმდინარე წლის მოგება-ზარალი		1 636 575		1 636 575
დაუფარავი ზარალი				
სულ საკუთარი კაპიტალი	8 670 726			7 027 925

საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს, როგორც საზოგადოების 100%-იანი წილის მფლობელს გაჩნია კაპიტალში შენატანების განხორციელების, კაპიტალიდან ქონების ამოღებისა და ბალანსზე აყვანის უფლებამოსილება.

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით საწარმოს საკუთარი კაპიტალი შეადგენდა 8 670 726 ლარს. მათ შორის საწესდებო კაპიტალი - 6 156 876 ლარი, ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი - 791 327 ლარი, გაუნაწილებელი მოგება - 1 722 523 ლარი. საანგარიშგებო წელს დამფუძნებლის გადაწყვეტილებით 1 556 853 ლარით შემცირდა საწარმოს საწესდებო კაპიტალი და პერიოდის ბოლოს საწესდებო კაპიტალმა შეადგინა 4 600 023 ლარი. კომპანიამ საანგარიშგებო პერიოდში მიიღო მოგება 1 636 575 ლარის ოდენობით, წლის განმავლობაში გასცა დივიდენდად 1 481 234 ლარი და გადაიხადა მოგების გადასახადი 241,289 ლარი, ხოლო ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ანგარიშზე პერიოდის განმავლობაში ცვლილება არ მომხდარა. შესაბამისად სულ საკუთარი კაპიტალი პერიოდის განმავლობაში შემცირდა 1 642 801 ლარით და საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეადგინა - 7 027 925 ლარი.

ჩვენს მიერ შემოწმდა საზოგადოების საკუთარი კაპიტალის მოძრაობა და მისი აღრიცხვის შესაბამისობა მსს ფასს-ით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან. შემოწმების პროცესში ჩვენს მიერ არ ყოფილა გამოვლენილი არსებითი ფაქტები, რომლებიც დაადასტურებდნენ კაპიტალის ცვლილებების აღრიცხვის შეუსაბამობას მსს ფასს-ის მოთხოვნებთან და საქართველოს მოქმედ კანონმდებლობასთან.

• ძირითადი საშუალებების და მასთან დაკავშირებული ოპერაციების აუდიტი

ძირითადი საშუალებებისა და მასთან დაკავშირებული ოპერაციების აუდიტორული შემოწმება გულისხმობს მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით (მსს ფასს მე-17 განყოფილება „ძირითადი საშუალებები“) დადგენილი ნორმებისა და წესების დაცვის შემოწმებას საზოგადოების მიერ აქტივების აღრიცხვისა და ექსპლუატაციის პროცესში. ძირითადი საშუალებების აუდიტი ტარდება იმ გათვლებით, რომ უზრუნველყოფილი იყოს საკმარისი დამაჯერებლობა იმისა, რომ სააღრიცხვო ინფორმაცია შეესაბამება ძირითადი საშუალებების რეალურ მდგომარეობას. ამ მიზნით აუდიტორული შემოწმების ჩატარების პროცესში შესრულებული იქნა შემდეგი სახის შემოწმება:

- შერჩევით გადამოწმდა ძირითადი საშუალებების ფიზიკური არსებობა და მათი შესაბამისობა საბუღალტრო ჩანაწერებთან;
- შემოწმდა ძირითადი საშუალებების შეფასების სისწორე;
- შემოწმდა საგნებისა და ინვენტარის ძირითადი საშუალებებისათვის მიკუთვნების სისწორე;
- შემოწმდა ძირითადი საშუალებების ჯგუფებად დაყოფის სისწორე მათი საწარმოო პროცესში მონაწილეობის მიხედვით;
- შემოწმდა ძირითადი საშუალებების მიღებისა და გასვლის დოკუმენტურად გაფორმების სისწორე;
- შემოწმდა ძირითად საშუალებებზე გაწეული რემონტის ხარჯების აუცილებლობა და მათი ბუღალტრული აღრიცხვის შესაბამის ანგარიშებზე ასახვის სისწორე;
- შემოწმდა ცვეთის დარიცხვის სისწორე
- შემოწმდა არამატერიალურ აქტივებზე განხორციელებული ოპერაციების

ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვის სისწორე
საზოგადოების ბალანსზე რიცხული ძირითადი საშუალებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ცხრილში (ცხრილი 1.)

ცხრილი 1.

დასახელება	ნარჩენი ღირებულება 01.01.2018 წ.	დებეტი	კრედიტი	2018 წლის ცვეთა	ნარჩენი ღირებულება 31.12.2018 წ.
შენობა-ნაგებობები სულ:	1 700 722	21 259	211 797	79 622	1 430 561
მრავალწლიანი ნარგავები მიმოსვლის გზები სულ:	13 103	-	3 002	171	9 930
მიწის ღირებულება (არასასოფლო საშენობო)	5 230 301	-	1 348 542	-	3 881 759
მანქანა-დანადგარები სულ:	5 331	-	-	426	4 905
სატრანსპორტო საშუალებები სულ:	4 368	1 949	218	1 220	4 879
ოფისის მოწყობილობა სულ:	4 948	-	-	990	3 958
ელექტრო გადამცემი საშუალებები სულ:	261 389	12 386	12 488	20 939	240 349
მილსადენები სულ:	22 301	8 384	1 582	2 348	26 755
კავშირგაბმულობის საშუალებები სულ:	9 044	1 704	86	853	9 809
კომპიუტერული ტექნიკა სულ:	7 492	7 944	-	3 087	12 349
ავეჯი სულ	4 309	2 034	-	1 268	5 074
ინვენტარი სულ:	813	2 542	48	665	2 643
სხვა ძირითადი საშუალებები სულ:	97 576	15 633	-	16 981	96 228
გარდა ამისა არამატერიალური აქტივები	3 750	-	-	-	3 750
ძირითადი საშუალებები სულ :	7 365 448	73 836	1 577 764	128 571	5 732 948

შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის საბუღალტრო აღრიცხვაში ძირითადი საშუალებები დაყოფილია ძირითადი ჯგუფების მიხედვით, ასახულია შესაბამის საბუღალტრო ანგარიშებზე და საბუღალტრო აღრიცხვის წარმოების შესახებ ინსტრუქციის თანახმად აღირიცხება ნარჩენი საბალანსო ღირებულებით.

როგორც წარმოდგენილი ცხრილიდან ჩანს 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით საზოგადოებას ბალანსზე ერიცხებოდა - 7 365 448 ლარის ძირითადი საშუალება. საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში განხორციელებულმა ძირითადი საშუალებების შესყიდვების, კაპიტალიზებადი ხარჯების, ძირითადი საშუალებების საზოგადოების საწესდებო კაპიტალის შემცირებისა და დარიცხული ცვეთის გათვალისწინებით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის ბალანსზე რიცხული ძირითადი საშუალებების ღირებულება შეადგენს 5 732 948 ლარს.

აუდიტის მიმდინარეობის დროს შემოწმდა 2018 წლის განმავლობაში შეძენილი ძირითადი

საშუალებების შეძენის დამადასტურებელი პირველადი დოკუმენტები, ასევე მათი საზოგადოების ბალანსზე ასახვის და საბუღალტრო პროგრამა „ინფო ბუღალტერში“ შესრულებულ ბუღალტრულ ჩანაწერებთან შესაბამისობის მდგომარეობა. ჩატარებული აუდიტის შედეგად, რაიმე სახის უზუსტობები არ დაფიქსირებულა. გამომდინარე აქედან, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებული ოპერაციები ნაწარმოებია სწორად.

• სარეზერვო კაპიტალის აუდიტი

საზოგადოებას 2018 წლის საანგარიშგებო პერიოდში საბალანსო ანგარიშზე 5410 (სარეზერვო კაპიტალი) ბრუნვა და თანხობრივი ნაშთი, როგორც წლის დასაწყისში, ასევე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ უფიქსირდება (ბუღალტრულად ასახულია, რომ 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიღებული გაუნაწილებელი მოგება - 121 414.72 ლარი, აღრიცხულია სარეზერვო კაპიტალის ანგარიშზე (ანგ. 5410) და 2010 წლის 15 აპრილს გაცემულია დივიდენდის სახით).

ტექნიკური დავალების შესაბამისად აუდიტის მიმდინარეობის შესწავლილი იქნა ასევე, საზოგადოების მიერ წარმოებულ ბუღალტრულ აღრიცხვაში „ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის“ ანგარიშზე (ანგ. 5420) წარმოშობის დღიდან (18.11.2010 წ.) აღრიცხული თანხის რეალობა. შემოწმებით ირკვევა, რომ აღნიშნული ანგარიში, თანხობრივად - 692 752.03 ლარი, ფორმირებულია 2010 წლის 18 ნოემბერს და მიღებულია საზოგადოების ბალანსზე რიცხული ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად /იხ. დანართი/.

დასახელება	ანგარიშის ნომერი	საბალანსო ღირებულება აფასებამდე	აფასების თანხა	საბალანსო ღირებულება აფასების შემდეგ
ორსართულიანი ადმინისტრაციის შენობა 4 ჯგუფი	2130/001	93 038	20 773	113 811
კაპიტალური მდანიები რურუას ქუჩა 4 ჯგუფი	2130/004	79 318	22 819	102 137
კაპიტალური მდანიები აღმაშენებლის ქუჩა 4 ჯგუფი	2130/005	178 115	107 234	285 349
ორსართულიანი კაპიტალური შენობა არმშ. ქუჩა 4 ჯგუფი	2130/007	39 330	2 395	41 725
კაპიტალური სასადილო სექცია ¹⁹ 4 ჯგუფი	2130/008	12 825	675	13 500
საპირფარეშო სექცია ¹²⁵ 4 ჯგუფი (აღმაშენებელი)	2130/014	21 573	8 622	30 196
საპირფარეშო სექცია ¹²⁴ 4 ჯგუფი	2130/015	29 936	3 613	33 549
ტრასნსპორტატორის შენობა 4 ჯგუფი	2130/020	17 100	2 900	20 000
ანგარი საკომლენუნო ბაზარი 9 სექცია 4 ჯგუფი	2140/001	24 536	9 901	34 437
კონტეინერების სავალი ნაწილების გადახურვა 1-15 სექციები 4 ჯგუფი	2140/003	45 133	76 698	121 831
მეტალის ჯიხურები მათი სავალი ნაწილებით 16-23 სექციები 4 ჯგუფი	2140/004	425 304	225 507	650 812
ნაგავის გადამამუშავებელი ბუნკერი რურუას ქუჩა 4 ჯგუფი	2140/006	3 943	258	4 200
ელექტრო გაყვანილობა 3 ჯგუფი	2153/001	34 691	169 635	204 326
წყალ კანალიზაციის გაყვანილობა 3 ჯგუფი	2154/001	12 249	7 528	19 777
ჭაბურღილი და მისი გაყვანილობა 3 ჯგუფი	2154/003	3 018	1 902	4 920
რადიოფიფირება 3 ჯგუფი	2155/003	690	435	1 125
კონდეციონერი 2 ჯგუფი	2160/002	120	110	230

მაგივარი XKP-12 2 ჯგუფი	2160/006	480	420	900
ტერიტორიის კეთილმოწყობა 5 ჯგუფი	2189/— ^ა	39 419	31 327	70 746
სულ აფასებული ძირითადი საშუალებები		1 060 818	692 752	1 753 570

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2011 წლის 16 ნოემბრის #471 ბრძანებით განხორციელდა შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის და შპს „ბათუმის სამშენებლო მასალების სავაჭრო საწარმოო ბაზა“-ს შერწყმა (გაერთიანება), რაც საზოგადოების მიერ წარმოებულ აღრიცხვაში ბუღალტრული გატარებებით ასახულია 2011 წლის 6 დეკემბერს. საიდანაც ირკვევა, რომ შეწყმის შედეგად შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის მიერ მიღებული იქნა 1 665 937.88 ლარის, როგორც აქტივი, ასევე (პასივი) ვალდებულებები და კაპიტალი.

კაპიტალის ანალიზით ირკვევა, რომ შპს „ბათუმის სამშენებლო მასალების სავაჭრო საწარმოო ბაზა“-ს აღრიცხვაში „ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის“ ანგარიშზე (ანგ. 5420) ერიცხებოდა 98 575 ლარი, რაც ბუნებრივია დამატა შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის შესაბამის ანგარიშს და აღნიშნული თარიღით (2011 წლის 6 დეკემბრის მდგომარეობით) 5420 საბალანსო ანგარიშზე ნაშთმა შეადგინა - 791 327.03 ლარი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის ანალიზის შედეგად, ვერ ხერხდება იდენტიფიცირება, თუ რისგან შედგება შპს „ბათუმის სამშენებლო მასალების სავაჭრო საწარმოო ბაზა“-ს აღრიცხვაში „ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის“ ანგარიშზე რიცხული 98 575 ლარი (რომლითაც გაზრდილი იქნა შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის 5420 საბალანსო ანგარიში). ანუ, შპს „ბათუმის სამშენებლო მასალების სავაჭრო საწარმოო ბაზა“-დან შერწყმის შედეგად მიღებულ 1 665 937.88 ლარის აქტივში, რომელი პოზიციებია აფასებული და რა თანხით, ვერ დგინდება. აღნიშნული შესაძლებელია მხოლოდ შპს „ბათუმის სამშენებლო მასალების სავაჭრო საწარმოო ბაზა“-ს შერწყმამდე არსებული პირველადი დოკუმენტაციის შესწავლითა და ანალიზით.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2018 წლის 05 ივნისის #01-01-3/251 ბრძანებით „შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის საწესდებო კაპიტალის ცვლილების შესახებ“ შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის საწესდებო კაპიტალიდან გამოტანილი იქნა საწარმოს საკუთრებაში არსებული ქონება, რომლის ნარჩენი საბალანსო ღირებულება 01.06.2018 წლის მდგომარეობით შეადგენდა 1 556 853 ლარს. აღნიშნული ქონება წარმოადგენს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის 2011 წლის 16 ნოემბრის #471 ბრძანებით განხორციელებული შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის და შპს „ბათუმის სამშენებლო მასალების სავაჭრო საწარმოო ბაზა“-ს შერწყმის (გაერთიანების) შედეგად მიღებულ ქონებას.

ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებიდან გამომდინარე, ჩვენი რეკომენდაციაა, საზოგადოების ფინანსურ დოკუმენტაციაში შესაბამისი ცვლილების შეტანა. კერძოდ: „ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის“ ანგარიშის (ანგ. 5420) შემცირება 98 575 ლარით.

• ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების აუდიტი

ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების აუდიტი გულისხმობს საზოგადოების მიერ საქართველოს საგადასახადო კოდექსით დადგენილი გადასახადების დარიცხვასა და ბიუჯეტში გადახდის

სისწორის დადგენას. საზოგადოება არის მოგების გადასახადის (თვ), დღგ-ის და ქონების გადასახადის გადამხდელი, ხოლო სსკ-ის მე-20 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად კომპანია, როგორც საგადასახადო აგენტი ვალდებულია შეასრულოს გადასახადის გადამხდელის საგადასახადო ვალდებულება. კერძოდ, საზოგადოების თანამშრომელთა ხელფასების გაცემის მომენტში დააკავოს და ბიუჯეტში გადარიცხოს საშემოსავლო გადასახადი კოდექსით დადგენილი წესით.

საშემოსავლო გადასახადი

ჩვენ მიერ შემოწმდა საშემოსავლო გადასახადის დარიცხვის სისწორე და დეკლარირება შემოსავლების სამსახურის პორტალზე, მონაცემები მოცემულია ცხრილში:

საანგარიშო პერიოდი (თვე)	დეკლარაციით				შემოწმებით				დამატებითი დასაბუთება
	დეკლარაციით მომხმარებელი პირების გაცემული ხელფასი და მასთან გათანაბრებული განაკვეთი	ქვემდებარება დაბეგრას	გადასახადის გადამხდელის მოწმობის არმქონე რეზიდენტ ფიზიკურ პირებზე გაცემული მომსახურებისათვის გაცემული ანაზღაურება (სარეგულაციო) გარდა პროცენტებისა	სულ გადასახადის თანხა	დეკლარაციით მომხმარებელი პირების გაცემული ხელფასი და მასთან გათანაბრებული განაკვეთი	ქვემდებარება დაბეგრას	გადასახადის გადამხდელის მოწმობის არმქონე რეზიდენტ ფიზიკურ პირებზე გაცემული მომსახურებისათვის გაცემული ანაზღაურება (სარეგულაციო) გარდა პროცენტებისა	სულ გადასახადის თანხა	
1	2	3	4	8	9	10	11	15	16
2018 წელი									
იანვარი	35 995	35 380		7 076	35 995	35 380		7 076	-
თებერვალი	38 671	38 056	250	7 661	38 671	38 056	250	7 661	-
მარტი	38 216	37 601	813	7 683	38 216	37 601	813	7 683	-
აპრილი	41 826	41 226	250	8 295	41 826	41 226	250	8 295	-
მაისი	38 600	38 000	250	7 650	38 600	38 000	250	7 650	-
ივნისი	41 420	41 420	2 650	8 814	41 420	41 420	2 650	8 814	-
ივლისი	40 668	40 668	1 568	8 447	40 668	40 668	1 568	8 447	-
აგვისტო	40 135	40 135	250	8 077	40 135	40 135	250	8 077	-
სექტემბერი	43 321	43 321	250	8 714	43 321	43 321	250	8 714	-
ოქტომბერი	43 025	43 025	625	8 730	43 025	43 025	625	8 730	-
ნოემბერი	43 036	43 036	250	8 657	43 036	43 036	250	8 657	-
დეკემბერი	64 379	64 379	500	12 976	64 379	64 379	500	12 976	-
ჯამი	509 294	506 249	7 655	102 781	509 294	506 249	7 655	102 781	-

საანგარიშგებო პერიოდში საზოგადოების მიერ RS.GE პორტალზე 2018 წლის პერიოდზე ატვირთულია საშემოსავლო გადასახადის ყოველთვიური დეკლარაციები და ყოველთვიური განაცემთა ინფორმაციები, რომელთა აუდიტორული შემოწმების შედეგად სხვაობები/უზუსტობები არ დაფიქსირებულა. შესაბამისად, რაიმე სახის საგადასახადო რისკები არ ფიქსირდება.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

საზოგადოება დამატებული ღირებულების გადასახადის (დღგ) გადამხდელია 2009 წლის 13 ივლისიდან. აუდიტის მიზანს წარმოადგენს საანგარიშგებო წლის განმავლობაში საზოგადოების მიერ დღგ-ის გადასახადის აღრიცხვის, დეკლარირებისა და ბიუჯეტში გადახდის სისწორის დადგენა.

აუდიტის პროცესში ჩვენ შევისწავლეთ RS.GE პორტალზე საზოგადოების მიერ ატვირთული და მიღებული საგადასახადო ანგარიშფაქტურები, ასევე დღგ-ის დეკლარაციები. დღგ-ის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ცხრილში:

თვე წელი	დეკლარაციით					შემოწმებით					სხვაობა გადასახადში (+) დარიცხვა (-) შემცირება
	18% დასაბეგრი ბრუნვა	0 % დასაბეგრი ბრუნვა	დასაბეგრი ბრუნვაზე განგარიშებული დღგ	ჩასათვლედი დღგ	გვერდის (+) ბიუჯეტს (-) ბიუჯეტიდან	18% დასაბეგრი ბრუნვა	0 % დასაბეგრი ბრუნვა	დასაბეგრი ბრუნვაზე განგარიშებული დღგ	ჩასათვლედი დღგ	გვერდის (+) ბიუჯეტს (-) ბიუჯეტიდან	
1	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	14
2018 წელი											
იანვარი	228 897		41 201	7 453	33 749	228 897		41 201	7 453	33 749	-
თებერვალი	227 624		40 972	9 172	31 800	227 624		40 972	9 172	31 800	-
მარტი	226 538		40 777	9 586	31 191	226 538		40 777	9 586	31 191	-
აპრილი	226 651		40 797	8 905	31 892	226 651		40 797	8 905	31 892	-
მაისი	228 826		41 189	9 119	32 070	228 826		41 189	9 119	32 070	-
ივნისი	234 786		42 261	9 647	32 615	234 786		42 261	9 647	32 615	-
ივლისი	241 018		43 383	10 906	32 478	241 018		43 383	10 906	32 478	-
აგვისტო	241 759		43 517	9 329	34 188	241 759		43 517	9 329	34 188	-
სექტემბერი	235 774		42 439	8 799	33 641	235 774		42 439	8 799	33 641	-
ოქტომბერი	230 157		41 428	8 367	33 061	230 157		41 428	8 367	33 061	-
ნოემბერი	230 257		41 446	8 503	32 943	230 257		41 446	8 503	32 943	-
დეკემბერი	236 231		42 522	8 566	33 956	236 231		42 522	8 566	33 956	-
ჯამი	2 788 518	-	501 933	108 351	393 582	2 788 518	-	501 933	108 351	393 582	-

საანგარიშო პერიოდში საზოგადოების მიერ წარდგენილი დამატებითი ღირებულების გადასახადის დეკლარაციების შემოწმებისას სხვაობები არ გამოვლენილა.

მოგების გადასახადი

2017 წლის 1-ლი იანვრიდან ამოქმედდა მოგების გადასახადის ე.წ. „ესტონური მოდელი“. აღნიშნული მოდელის მიხედვით მოგების გადასახადის დეკლარირება და გადახდა ხდება

ყოველთვიურად საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 15 რიცხვამდე. ესტონური მოდელის საფუძველზე მოგების გადასახადით იბეგრება:

- განაწილებული მოგება (სსკ, მუხლი #98');
 - გაწეული ხარჯი ან სხვა გადახდა, რომელიც ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული არ არის(სსკ, მუხლი #98'2);
 - უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება/მომსახურების გაწევა ან/და ფულადი სახსრების გადაცემა (სსკ, მუხლი #98'3);
 - წარმომადგენლობითი ხარჯების დაბეგვრა (სსკ, მუხლი #98'4).

საანგარიშგებო წელს კომპანიას ყოველთვიურად ჰქონდა წარდგენილი მოგების დეკლარაციები. მათ შორის იანვრიდან ნოემბრის ჩათვლით პერიოდში ნულოვანი დეკლარაციები, ხოლო დეკემბრის თვეში საზოგადოების მიერ დეკლარირებულია დივიდენდად გაცემული თანხა 1,481,235. აღნიშნული თანხიდან ნაწილი 113,933 ლარი, რომელიც მიღებულია საპროცენტო შემოსავლების სახით, გათავისუფლებულია მოგების გადასახადისაგან სსკ-ის 131-ე მუხლის მე-5 ქვეპუნქტით : საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ლიცენზირებული ფინანსური ინსტიტუტიდან მიღებული პროცენტები გადახდის წყაროსთან არ იბეგრება. ამასთანავე, აღნიშნული პროცენტები მიმღები პირის მიერ ერთობლივ შემოსავალში არ ჩაირთვება, თუ ამ პროცენტების მიმღები არ არის ასევე ლიცენზირებული ფინანსური ინსტიტუტი. შესაბამისად დეკემბრის თვეში მოგების გადასახადით დასაბეგრმა ბაზამ შეადგინა 1,608,590 ლარი $((1\ 481\ 234,5 - 113\ 933) / 0.85)$, ხოლო მოგების გადასახადმა 241,288.5 ლარი.

საანგარიშგებო პერიოდში საზოგადოების RS.GE პორტალზე 2018 წლის პერიოდზე ატვირთული მოგების ყოველთვიური დეკლარაციების აუდიტორული შემოწმებისას უზუსტობები არ გამოვლენილა.

ქონების გადასახადი

სსკ-ის მე-201 მუხლის 1-ლი პუნქტის „ა)“ ქვეპუნქტის საფუძველზე საზოგადოება არის ქონების* გადასახადის გადამხდელი, ხოლო სსკ-ის 203 მუხლის საფუძველზე მიწაზე ქონების გადასახადის გადამხდელი. ჩვენს მიერ შემოწმდა ქონების გადასახადით დასაბეგრი ბაზის გაანგარიშების სისწორე, ქონების გადასახადით დასაბეგრი ბაზა საანგარიშგებო წლის ბოლოსათვის შეადგენს - 2,200,996 ლარს. ქონების გადასახადის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ცხრილში:

დასახელება	დეკლარაციით		შემოწმებით		შემოწმების შედეგი	
	დასაბეგრი ქონების ღირებულება (ლარი)	ქონების გადასახადი გრ 8-ის 1% (ლარი)	დასაბეგრი ქონების ღირებულება (ლარი)	ქონების გადასახადი გრ 8-ის 1% (ლარი)	ქონების დასაბეგრი ბაზა (+/-)	გადასახადის თანხა (+/-)
1	2	3	4	5	6	7
შენობა-ნაგებობები	1 773 471.74	17 734.72	1 773 471.74	17 734.72	-	-
მრეწველური ნარგავები მიმოსვლის გზები	11 516.59	115.17	11 516.59	115.17	-	-
მანქანა-დანადგარები	5 117.98	51.18	5 117.98	51.18	-	-

სატრანსპორტო საშუალებები	4 623.03	46.23	4 623.03	46.23	-	-
ოფისის მოწყობილობა	4 452.89	44.53	4 452.89	44.53	-	-
ელექტრო გადამცემი საშუალებები	250 868.67	2 508.69	250 868.67	2 508.69	-	-
მილსადენები	24 528.14	245.28	24 528.14	245.28	-	-
კავშირგაბმულობის საშუალებები	9 426.05	94.26	9 426.05	94.26	-	-
კომპიუტერული ტექნიკა	9 920.54	99.21	9 920.54	99.21	-	-
ავეჯი სულ	4 691.26	46.91	4 691.26	46.91	-	-
ინვენტარი	1 727.81	17.28	1 727.81	17.28	-	-
სხვა ძირითადი საშუალებები	96 901.78	969.02	96 901.78	969.02	-	-
გარდა ამისა არამატერიალური აქტივები	3 750.00	37.50	3 750.00	37.50	-	-
სულ დასაბეგრი ქონება	2 200 996.47	22 009.96	2 200 996.47	22 009.96	-	-

კომპანია არის მიწის გადასახადი გადამხდელი, მის ბალანსზე ირიცხება 55,555 კვ.მ არა სასაოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწა, რომელზეც გადასახადმა შეადგინა - 13,333 ლარი.

კომპანიას RS.GE პორტალზე 2018 წლის პერიოდზე ატვირთული ჰქონდა ქონების გადასახადის დეკლარაცია. შემოწმების შედეგად დარღვევები გადასახადის გაანგარიშებასა და დეკლარირებაში არ გამოვლენილა.

აუდიტის შედეგად ვასკვნით, რომ კომპანიას ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების კუთხით საგადასახადო კანონდარღვევები არ უფიქსირდება, გადასახადები აღრიცხული და დეკლარირებულია სწორად, დეკლარაციები წარდგენილია სსკ-ით დადგენილ ვადებში და შესაბამისად მინიმიზებულია საგადასახადო რისკები.

• სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა აუდიტი

სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა (იგივე მარაგები) აუდიტი გულისხმობს მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით (მსს ფასს მე-13 განყოფილება „მარაგები“) დადგენილი ნორმებისა და წესების დაცვის შემოწმებას საზოგადოების მიერ სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების აღრიცხვისა და ექსპლუატაციის პროცესში. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების აუდიტი ტარდება იმ გათვლებით, რომ უზრუნველყოფილი იყოს საკმარისი დამაჯერებლობა იმისა, რომ სააღრიცხვო ინფორმაცია შეესაბამება მარაგების რეალურ მდგომარეობას.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების (მარაგები) აუდიტის დროს ჩვენ გადავჭერთ შემდეგი ამოცანები:

- შევისწავლეთ სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების შემადგენლობა, გავეცანით მარაგების შენახვის პირობებს;
- შევისწავლეთ და შევაფასეთ სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების საწარმოო მიზნებისათვის გამოყენების შიდა კონტროლის სისტემა;
- შევისწავლეთ სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების შეფასებისა და მისი

მომრაობის აღრიცხვაში ასახვის სისწორე;

- შევისწავლეთ და შევაფასეთ სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების ინვენტარიზაციის ჩატარების პერიოდულობა და შესაბამისობა კანონმდებლობასთან

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობებთან დაკავშირებული ოპერაციების შესწავლისას გამოვიყენეთ ინფორმაციის შემდეგი წყაროები: ხელშეკრულებები მომწოდებლებთან, სასაქონლო ზედნადებები, ანგარიშ-ფაქტურები, მიღება-ჩაბარების აქტები, მასალების მოთხოვნის აქტები რემონტზე, მასალების ხარჯვის აქტები.

სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები საზოგადოების მიერ აღრიცხულია 1600 ანგარიშზე, რომლის ღირებულებამ 2018 წლის დასაწყისისათვის შეადგინა 56 539 ლარი, წლის განმავლობაში შემცნილია 36 473 ლარის სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები, ჩამოწერილია 49 352 ლარის ღირებულების, ხოლო ნაშთი წლის ბოლოსთვის შეადგენს 43 660 ლარს.

კომპანია მარაგების აღრიცხვას აწარმოებს საშუალო შეწონილი მეთოდით, რასაც ავტომატურად უზრუნველყოფს კომპანიაში დანერგილი საბუღალტრო პროგრამა „ინფო ბუღალტერი“.

აუდიტს დაქვემდებარებულ პერიოდში ჩვენს მიერ შემოწმებული იქნა ნედლეულისა და მასალების როგორც შეძენის, ასევე მისი საზოგადოების ძირითადი საქმიანობის განხორციელების დროს გამოყენებისა და ჩამოწერის პირველადი დოკუმენტები. დადგინდა, რომ საზოგადოებას შესყიდულ და ჩამოწერილ საქონელზე გააჩნია შესაბამისი ფაქტების დამადასტურებელი პირველადი დოკუმენტაცია.

შემოწმების დროს ჩვენს მიერ არ ყოფილა გამოვლენილი არსებითი ფაქტები, რომლებიც დაადასტურებდნენ სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების და მასთან დაკავშირებული ოპერაციების შეუსაბამობას მსს ფასს-ის მოთხოვნებთან და მოქმედ კანონმდებლობასთან.

- **არსებული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების მოკვლევა, ინვენტარიზაცია, სამეწარმეო და არასამეწარმეო სუბიექტების მიხედვით ცალკ-ცალკე**

დებიტორებთან და კრედიტორებთან ანგარიშსწორების აუდიტი გულისხმობს მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით (მსს ფასს მე-11 განყოფილება „ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები“, მე-12 განყოფილება „სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული საკითხები“) დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების აღრიცხვის შესაბამისობის დადგენას.

აუდიტის პროცესში, ჩვენს მიერ შესწავლილი იქნა საზოგადოების მიერ წარმოებული დებიტორ-კრედიტორების აღრიცხვა, ხსენებული საკითხის ანალიზისას ვეყრდნობოდით წარმოდგენილ პირველად დოკუმენტაციას, საზოგადოების საბუღალტრო მონაცემებს და საბუღალტრო პროგრამა „ინფო ბუღალტერში“ შეტანილ ინფორმაციას. ზოგადად უნდა აღინიშნოს, რომ დებიტორ კრედიტორების აღრიცხვა სრულყოფილად მიმდინარეობს, აღრიცხვა ნაწარმოებია ისე, რომ დროის ნებისმიერი მონაკვეთისათვის შესაძლებელია საწარმოს მიმდინარე დებიტორულ და კრედიტორულ დავალიანებებზე დადასტურებული ინფორმაციის მიღება. დებიტორული დავალიანება 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით 465 709 ლარს შეადგენს, ხოლო 2018 წლის 31

დეკემბრის მდგომარეობით - 457 246 ლარს. კრედიტორული დავალიანება 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით 9 885 ლარს შეადგენს, ხოლო 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 9 054 ლარს /იხ. დანართი/.

საწარმოს დებიტორები:

დებიტორის დასახელება და საიდენტიფიკაციო ნომერი	იურიდიული მისამართი	წარმოშობის წელი	საფუძველი	ნარჩენი დირებულება	ნარჩენი დირებულება
				01.01.2018წ.	01.01.2019წ.
1 მოიჯარეები	აღმაშენებლის 21	2009-2017	საიჯარო ქირა	245 228	236 682
2 რუსლან ფოთელიძე (61006006037) მალხაზ თეზიძე (61006056532)	ბათუმი	2017	მატერიალური და ფინანსური ზიანის სოლიდარულად დაკისრება სასამართლოს მიერ	218 679	218 679
3 ჯემალ ტავიძე (61001003501)	ბათუმი, დ.თავდადებულის ქ. შქსახ. #4	2010	საქვენარში მოდ გაცემული თანხა	100	100
4 შპს "სადაზღვევო კომპანია აისი ჯგუფი" (204491344)	თბილისის, ვაკე- საბურთალოს რაიონში, ფალიაშვილის/მოსაშვილის ქ., №85/24	2009-2014	აგანსად გადარიცხული თანხა	344	344
5 შპს "ბათუმის წყალი" (245 556 679)	ბათუმი, წერეთლის ქუჩა 2	2017	აგანსად გადარიცხული თანხა	25	25
6 შპს "ენერგო-პრო ჯორჯია" (205169066)	თბილისი სანდრო ეულის 1	2017	აგანსად გადარიცხული თანხა	11	11
7 სს "სილქნეტი" (204566978)	თბილისი, წინამძღოლის ქ. 95	2010-2017	აგანსად გადარიცხული თანხა	1 297	1 380
9 შპს "ჯორჯიან სერვის ნეთვორქი" (406049823)	თბილისის, ისანი-სამგორის რაიონში, ქ. ქუჩის ქუჩა, № 4	2012-2017	აგანსად გადარიცხული თანხა	25	25
ჯამი სულ		*	*	465 709	457 246

საწარმოს კრედიტორები:

კრედიტორის დასახელება და საიდენტიფიკაციო ნომერი	იურიდიული მისამართი	წარმოშობის წელი	საფუძველი	ნარჩენი დირებულება	ნარჩენი დირებულება
				01.01.2018წ.	01.01.2019წ.
1 შპს "სოკარ ჯორჯია პეტროლიუმი" (204976302)	თბილისი ჭავჭავაძის გამზირი N748.	2015	საწვავის დირებულება	214	60
2 შპს "საქართველოს ფოსტა" (203836233)	თბილისი ვაგზლის მოედანი 2	2011	საფოსტო მომსახურება	24.9	40.4
3 შპს "რომანტროლ საქართველო" (204493002)	თბილისი	2017	საწვავის დირებულება	629.37	552.79

4	შპს "ენერგო-პრო ჯორჯია" (205169066)	თბილისი სანდრო ეულის 1	2014	ელ.ენერგიის ღირებულება	1072	2934
5	შპს "სსიპ დავის პოლიცია" (211350928)	ქ.თბილისი	2016	გაწეული მომსახურების საფასური	0	
6	შპს "სანდასუფთავება" (245548153)	ქ.ბათუმი	2018	დეზინფექცია დერატიზაციის ჩატარება	0	300
7	შპს "ბათუმის წყალი" (245 556 679)	ბათუმი, წერეთლის ქუჩა 2	2014	წყლისა და კანალიზაციის მომსახურება	3628	4876
8	შპს "ტაკამი" (400 189 605)	თბილისი, ე.ანდრონიკაშვილის 1	2016	შესრულებული სამუშაოს ღირებულება	0	
9	შპს "რეალექსპერტი" (404470434)	თბილისი	2017	საექსპერტო მომსახურება	2000	0
10	შპს "იმედი 2010" (445 385 529)	ბათუმი, ფალავანდიშვილის ქ. #3	2016	საქონლის ღირებულება	0	
11	შპს "პემა 2012" (445 412 713)	ბათუმი, რ.თაბუკაშვილის ქ.#23	2016	გაწეული მომსახურების საფასური	0	
12	შპს "2014" (445 441 326)	ბათუმი, ლერმონტოვის ქ.#61	2016	საქონლის ღირებულება	291	291
13	შპს "მარი-97" (445478251)	ბათუმი, ლერმონტოვის	2017	საქონლის ღირებულება	1024	0
14	შპს "ვალკირია" (448399073)	ხელვაჩაური სალიბაური	2016	საქონლის ღირებულება	0	0
15	ი/მ "ამირან დუბაქ" (61001007937)	ბათუმი, აკაკი წერეთლის ქ. 44/48 ბ.65	2012	გაწეული მომსახურების საფასური	160	0
16	შპს "გაზეთი აჭარა და ადფარია" (245427783)	ბათუმი	2010	გაწეული მომსახურების საფასური	20	0
17	შპს "საბორატორიული კვლევითი ცენტრი" (245645235)	ბათუმი, სამება	2014	გაწეული მომსახურების საფასური	79	0
18	შპს "პროფდებანოვილიზა" (245426409)	ბათუმი, პუშკინის ქ.162	2010	დეზინფექცია დერატიზაციის ჩატარება	160	0
19	შპს "ჯეოსელი"(203841940)	თბილისი, გოთუას 3	2010	ფიჭური მომსახურება	300	0
მიწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები-3110 ანგარიშის ჯამი					9603	9054
1	კონცეფციუ გურამ		2011	შერწყმა	261	0
2	გორგოლაძე დავით (61001007611)	ბათუმი, გრიბოედოვის ქ.#48	2017	გაწეული ხარჯი	21	0
ვალდებულებები ანგარიშვალდებული პირების მიმართ-3160 ანგარიშის ჯამი:					282	0
1	გადასახდელი დივიდენდი		2018		0	0
ვალდებულებები ანგარიშვალდებული პირების მიმართ-3160 ანგარიშის ჯამი:					0	0
ჯამი სულ			*	*	9885	9054

- აუდიტის პროცესში აქტივების დანაკლისის ან/და ზედმეტობის გამოვლენის შემთხვევაში, მათი ბუღალტრული ასახვისათვის ყველა საჭირო დოკუმენტაციის მომზადება, შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში საბაზრო ღირებულების შესახებ დასკვნის წარმოდგენა

აუდიტს დაქვემდებარებულ პერიოდში საზოგადოებაში აქტივების აღწერა/ინვენტარიზაცია, მათი სააღრიცხვო და ფაქტიურ მონაცემებს შორის სხვაობების დადგენის მიზნით, არ განხორციელებულა. ჩვენი რეკომენდაციაა საზოგადოების მიერ გათვალისწინებული იქნეს მსს ფასს 13.19 პუნქტის მოთხოვნა, რომლის თანახმად, „საწარმომ ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს უნდა შეაფასოს, გაუფასურებულია თუ არა მისი მარაგი, რაც იმას ნიშნავს, რომ შეუძლებელია მათი საბალანსო ღირებულების სრულად ანაზღაურება (მაგალითად, ეს შეიძლება გამოწვეული იყოს მარაგის დაზიანებით, მისი მოძველებით ან გასაყიდი ფასების დაცემით). იმ შემთხვევაში, თუ მარაგის ერთეული (ან ერთეულთა ჯგუფი) გაუფასურდა, ამ პუნქტების მიხედვით, საწარმომ მარაგი უნდა შეაფასოს მათი დასრულებისა და გაყიდვისთვის საჭირო დანახარჯებით შემცირებული გასაყიდი ფასით და აღიაროს გაუფასურების ზარალი“.

- 2018 წელს ელექტრონული ტენდერის და გამარტივებული შესყიდვის გზით განხორციელებული შესყიდვების აუდიტი და სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენა

შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“ სახელმწიფო შესყიდვებს ახორციელებს „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ კანონისა და „ელექტრონული ტენდერის ჩატარების წესის“ (სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს ბრძანება #12, 14 ივნისი 2017 წ.) შესაბამისად.

სავაჭრო ცენტრს 2018 წელს განხორციელებული აქვს კონსოლიდირებული ტენდერი (3 შემთხვევაში) ელექტრონული ტენდერი (13 შემთხვევაში) და გამარტივებული შესყიდვები.

ელექტრონული ტენდერის (მეთოდი-NAT) 12 შემთხვევიდან ხელშეკრულება დაიდო 10 შემთხვევაში (დღეისათვის აქედან 2 შესრულებული ხელშეკრულებაა, 8 ხელშეკრულების სტატუსი არის მიმდინარე), შეწყდა 2 შემთხვევაში.

ელექტრონული ტენდერის (მეთოდი-SPA) 1 შემთხვევა დაფიქსირდა რომელზეც დაიდო ხელშეკრულება და დღეისათვის მისი სტატუსი არის მიმდინარე.

2019 წლის 18 აპრილისთვის მიმდინარე ხელშეკრულებებია:

N	დასახელება	ხელშეკრულების მოქმედების ვადა	სტატუსი	კომენტარი
1	შპს "გეოდი+"	30.08.2018	მიმდინარე	სტატუსი დასაზუსტებელია
2	შპს "ვალკირია"	30.08.2018	მიმდინარე	სტატუსი დასაზუსტებელია
3	შპს "ელ+"	30.07.2018	მიმდინარე	სტატუსი დასაზუსტებელია
4	სს "სადაზღვევო კომპანია ალფა"	01.05.2019	მიმდინარე	
5	შპს "ეკონომიკა აუდიტი"	31.01.2019	მიმდინარე	სტატუსი დასაზუსტებელია

6	შპს "სოლიდ"	30.04.2018	მიმდინარე	სტატუსი დასაზუსტებელია
7	შპს "ვალკირია"	30.05.2018	მიმდინარე	სტატუსი დასაზუსტებელია
8	შპს "აჭარის სახანძრო დაცვა"	30.04.2018	მიმდინარე	სტატუსი დასაზუსტებელია
9	შპს "ვალკირია"	31.01.2019	მიმდინარე	სტატუსი დასაზუსტებელია

ზემოთ ჩამოთვლილი 9 ხელშეკრულებიდან რომელთა სტატუსიც არის მიმდინარე, 8 შემთხვევაში ხელშეკრულების მოქმედების ვადა გასულია და ხელშეკრულების პირობები შესრულებულია, რაზეც გაფორმებულია მიღება-ჩაბარების აქტები, შესაბამისად აღნიშნულ 8 ტენდერზე სტატუსი დასაზუსტებელია.

აუდიტორი კობა ბერაძე (რეგ. № SARAS-A-240325)
შპს „კომპაუდის“ სახელით (რეგ. № SARAS-F-519441)

20 აპრილი 2019 წ

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის დამფუძნებლებსა და ხელმძღვანელობას

დასკვნა

ჩავატარეთ შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის მიერ 2018 წელს გაწეული სამეურნეო-საფინანსო საქმიანობის აუდიტი, რომელიც შედგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (მსს - ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობები ვართ შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ისაგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (მსს - ფასს), ასევე შიდა

კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოექცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან შპს „სავაჭრო ცენტრი 2009“-ის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

მოცემული დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნის შესაბამისი გარიგების პარტნიორი არის კობა ბერაძე.

კობა ბერაძე (რეგ. № SARAS-A-240325)
შპს „კომპაუდის“ სახელით (რეგ. № SARAS-F-519441)

20 აპრილი 2019 წ.

